

malgrat tot hi predominen el progressisme i el sobiranisme”. “Pot ser que a alguns dels nostres electors els faça por de veure’ns coalitzats amb ERPV; haurem d’evitar-ho tant com puguem”, afegeix.

Rafa Garés, d’Esquerra, no té inconvenient a reconèixer que cal modular el discurs, fins al punt d’adreçar-se al “vot de centre” mitjançant el “biconceptualisme”, és a dir, una crida a “aquells que tenen una mentalitat més de centre en segons quins aspectes, i més d’esquerres en uns altres... És gent que de segur que comparteix el model de transparència, de participació ciutadana i de sostenibilitat que defensem”.

Exportació. Quan els demanem si Més Algemés és exportable a unes altres poblacions –a Cullera, per exemple, Bloc (5,07%) i ERPV (4,88%) no tenen cap regidor, tot i reunir un de cada deu vots–, Garés i Calatayud assenteixen. El primer respon de seguida que “és clar que sí”, i reconeix que companys d’unes altres seccions locals s’han interessat per com ho han fet.

Sobre la hipotètica conformació d’un bloc a l’estil de Nafarroa Bai a l’àmbit valencià, l’un i l’altra somriuen obertament, com si es tractara d’un somni que cobegen secretament. Garés efectua un símil en què “Catalunya és al País Basc allò que el País Valencià és a Navarra”, mentre Calatayud, directament, deixa anar un “sí, m’agradaria”. I no sols, perquè, tot i que el seu partit és soci de CiU, també se sincera i assegura sentir-se “més propera a ERC que no a Convergència, sobretot ara que ací treballem de bracet amb ells i que han desaparegut les rancúnies que podia haver-hi”.

La unió de forces nacionalistes al País Valencià encara és simplement això, una mera possibilitat de futur. Un mal resultat autonòmic de Compromís (Bloc-Iniciativa-Verds) el 22 de maig del 2011, però, podria aplanar el camí. “Si no entren a les Corts, hauríem de començar a parlar-ne l’endemà mateix, sobretot si a Algemés l’experiència resulta positiva”, explica Rafa Garés, que obre el ventall a Iniciativa del Poble Valencià. Lorena Calatayud, a continuació, torna a mostrar-se esperançada amb el possible País Valencià Sí: “Jo pense igual com Rafa”, i torna a somriure.

Victor Maceda

El PP travela a Formentera

El candidat de la dreta a les dues darreres eleccions a Formentera abandona la política i els progressistes recuperen l’esperança.

L’esquerra de les Balears ha rebut un enorme alè d’esperança de poder continuar al govern després de les eleccions del 22 de maig de l’any que ve. Formentera n’és la raó. Josep Mayans, candidat de l’Agrupació Independent Popular de l’illa (AIPF), de dreta i que s’alia al Parlament balear amb el PP, ha decidit de no tornar presentar-se a les eleccions. Les dues darreres conteses, 2003 i 2007, havia pogut capgirar el resultat favorable a l’esquerra del 1999 (vegeu el quadre d’evolució electoral de l’illa). Mayans, un home moderat, molt ben relacionat a l’illa, s’havia creat un bon cartell polític i era el candidat natural de la dreta a Formentera. Encara més: era la més sòlida esperança del PP de José Ramón Bauzá per a assolir la majoria absoluta. Ara tot és ple d’incògnites i, si més no, l’esquerra, que es trobava força deprimida, es mostra relativament optimista perquè veu factible d’endur-se el diputat clau de Formentera i, en conseqüència, evitar la majoria absoluta del PP.

Escó clau. Tal com ja hem dit a EL TEMPS en ocasions anteriors, l’únic diputat que tria la petita illa de Formentera sol tenir una importància decisiva a l’hora de donar i llevar la majoria absoluta del PP. La referència electoral a les Illes és sempre la mateixa: si el PP obté o no 30 escons sobre els 59 que té el Parlament.

L’estabilitat electoral és molt alta, a les Balears. A Menorca no hi hagut canvis durant les tres darreres eleccions. I res no fa pensar que n’hi pugui

haver l’any vinent. A Eivissa, esquerra i dreta empataren a sis escons als comicis al Parlament del 2007, i perquè hi hagi canvis s’hauria de produir alguna d’aquestes circumstàncies: que l’esquerra es barallàs i no anàs coalitzada a les eleccions, amb la qual cosa es debilitaria prou perquè el PP hi pogués obtenir un escó més; o que una de les dues candidatures guanyàs de més d’un 10% de vot a l’altra, cosa que pot ocórrer (de fet va passar el 2003) però que hores d’ara no pareix possible que pugui passar el 2011.

A Mallorca l’evolució electoral ha estat quasi estancada d’ençà del 1995. És a dir, que en quatre cites electorals (1995, 1999, 2003 i 2007) les variacions han estat mínimes, la distribució dreta-esquerra no s’ha mogut, i sempre ha quedat el PP a un sol escó dels disset de la majoria absoluta: l’illa tria 33 diputats al Parlament.

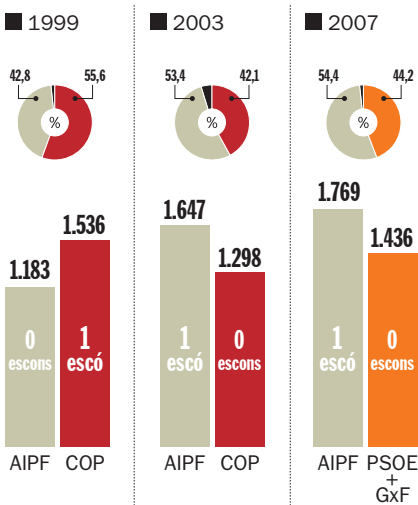
En vista d’aquest panorama tan estable, el qui s’emporti el diputat de Formentera té moltes possibilitats de governar. Va passar el 1995, quan el PP va obtenir majoria absoluta. El 1999, la COP (Coordinador d’Organitzacions Progressistes) assolí l’escó que deixava el PP sense majoria absoluta al Parlament: gràcies a això, i també que el Pacte Progressista d’Eivissa va vèncer la dreta a l’illa, va ser possible el pacte de progrés (1999-2003) que comportà la investidura de Francesc Antich com a president del Govern de les Illes Balears. L’any 2003 va passar ben a l’inrevés. L’Agrupació Independent Popular de Formentera va posar al capdavant Josep Mayans. Malgrat que l’esquerra tenia coll avall que continuaria governant, el fet és que havia comès un error d’importància estratègica cabdal: va girar-se d’esquena a Formentera durant tota la legislatura i, encara pitjor, algunes actuacions de la consellera de Medi Ambient, l’ecologista Margalida Rosselló, a l’illa aixecaren greus crítiques just abans de les eleccions. La relativa sorpresa va ser que Mayans aconseguís l’escó que donava la majoria absoluta al Parlament

Josep Mayans, diputat de l'Agrupació Independent Popular de Formentera, al debat d'investidura del juliol del 2007.

Eleccions autonòmiques a Formentera

Percentatge i nombre de vots, i escons

AIPF: Agrupació Independent Popular de Formentera
 COP: Coordinadora d'Agrupacions Progressistes
 PSOE + GxF: PSOE + Gent per Formentera

a Jaume Matas. El 2007 el PP es quedà amb 29 escons i, per tant, perdé la majoria absoluta tot i que Mayans renovà el seu escó de Formentera. La raó de la derrota popular va venir en aquesta ocasió per Eivissa. El simple fet que l'esquerra s'unís (PSOE-Eivissa pel Canvi) en una sola candidatura, va fer tornar l'empat amb el PP (a 6 escons) que els conservadors havien romput (7 a 5) quatre anys abans. Com es veu, els trenta escons del PP depenen en bona part de Formentera o, si no, d'Eivissa. Per tant, guanyar l'escó únic de l'illa més petita és un objectiu estratègic tant per a la dreta com per als progressistes.

La renúncia de Mayans. No fa pas gaire, Josep Mayans va fer pública la decisió de retirar-se de la vida política. En una entrevista concedida al diari *El Mundo - El Día de Baleares* deia que la raó principal de la retirada era de caràcter personal. Mayans pertany a una família d'empresaris de l'illa i pro-

bablement pensa posar-se al capdavant dels negocis. A més, el fet de ser diputat implica haver de passar almenys dos dies la setmana a Palma durant els deu mesos l'any que dura el període de sessions al Parlament, cosa que, en una illa com Formentera, implica un desgast personal i familiar considerable, atès que s'ha d'embarcar primer cap Eivissa i després volar cap a Palma, i a l'inrevés per a tornar. Tanmateix, a les declaracions també deixava entreveure un cert desencís –tot i que elegantment defugia d'entrar-hi– per la manera com feia les coses la nova direcció del PP, encapçalada per José Ramón Bauzá.

Segons que ha pogut saber EL TEMPS, l'estiu passat alguns destacats dirigents conservadors de Mallorca, preocupats perquè sabien que Mayans tenia pensat de retirar-se, demanaren directament a Bauzá què faria a Formentera. El president del partit els assegurà: "Tot va bé, tot és controlat." A desgrat de les seguretats que donava Bauzá, les setmanes i mesos anaren

El president del PP balear, José Ramón Bauzá, ha de cercar un candidat de pes a Formentera per a substituir Josep Mayans.

Un sondatge diu que Formentera impedirà la majoria absoluta del PP

La darrera enquesta publicada a les Balears sobre intenció de vot a les eleccions autonòmiques preveu que el PP es quedarà amb 29 escons i que, doncs, no tindrà majoria absoluta. Per tant, que el govern restarà pendent dels pactes postelectorals. El sondatge va ser publicat per *El Mundo - El Día de Baleares*. Segons l'estudi, el panorama electoral quedarà igual a Menorca (6 escons per al PSOE, 6 per al PP i 1 per al PSM) i a Eivissa (6 per al PP i 6 per a l'esquerra, si és que hi concorre en coalició novament). Els canvis seran a Mallorca i a Formentera. A l'illa gran el PP avançarà posicions, i assolirà un escó més, de 16 a 17, mentre que el PSM es quedarà amb 3 (el Bloc en va fer 4), UM amb 1 (en té 3) i el PSOE passarà de 10 a 12. Amb el diputat que guanyaria per Mallorca el PP dependria de què passàs a Formentera. L'enquesta assegura que l'esquerra local s'endurà l'únic diputat que tria l'illa i que, per tant, els conservadors es quedaran amb 29 escons al Parlament, amb la qual cosa el govern sorgiria dels pactes postelectorals que es puguin fer.

A desgrat dels resultats de les enquestes –totes, no tan sols l'esmentada– per a Formentera, cal tenir present que les probabilitats d'error són molt altes a l'illa més petita, perquè el volum de votants hi és mínim. Si es considera el marge d'error que totes les enquestes assumeixen, el resultat tant pot ser l'un com l'altre. Això és perquè el nombre de votants a totes dues llistes amb possibilitats d'obtenir la representació és tan petit –uns 3.000 sufragis– i la diferència entre el guanyador i el perdedor tan minsa –amb prou feines uns tres o quatre centenars de vots–, que és gairebé impossible de saber què passarà a les urnes. Qualsevol mínima variació implica que l'escó pugui caure d'una banda o d'una altra.

passant i els dirigents preocupats constataren que res no anava bé ni era controlat. En efecte, finalment Mayans feia oficial la renúncia. Bauzá ni tan sols va reaccionar. Segons que contenen membres del PP, el president fa passes per a trobar un nou candidat amb garanties. Però no són pas pocs els qui desconfien de les garanties que pugui donar un altre candidat. Un dels dirigents crítics amb el president del PP confiava els seus dubtes a aquest setmanari: “Tot hauria estat tan fàcil com demanar a Mayans que repetís i, després de guanyar l'escó, acte seguit que dimitís i que fos substituït pel reserva. No crec que s'hi hagués negat, però no s'ha fet aquesta gestió i ara ens trobam que podem quedar-nos sense majoria absoluta per culpa de Formentera.” No tothom ho veu així. Algunes altres fonts conservadores confien que “Bauzá tancarà un bon candidat” i que “podem guanyar l'escó decisiu”.

Tanmateix, hi ha coincidència en un fet: la retirada de Mayans dona ales a l'esquerra. Però no és tan sols pel fet que ell ja no hi serà, a la lluita electoral, sinó perquè la seva absència s'afegeix a una colla de factors que el PSOE considera que li somriuen abans de les eleccions del 22 del maig a Formentera. Al contrari que durant el pacte de progrés (1999-2003), ara el president Francesc Antich ha tingut en l'illa més petita de l'arxipèlag balear un dels objectius estratègics de la seva acció de govern. Hi ha fet inversions importants, s'hi ha desplaçat sovint i, en fi, l'ha tractada d'allò més bé durant tota la legislatura. A més, abona l'optimisme esquerrà el fet que la coalició progressista que governa l'únic ajuntament –Sant Francesc Xavier– com també el petit consell insular no ha viscut bregues ni afers negatius que puguin enfosquir les seves aspiracions electorals del 2010. Encara més: la situació econòmica de l'illa –com també passa a Eivissa– és més bona que no la que travessen Menorca i Mallorca. Per tant i en resum: si es sumen tots els factors esmentats, els progressistes tenen expectatives si més no raonables de disputar a la dreta l'únic escó Formentera, que pot resultar decisiu per a impedir la majoria absoluta del PP.

Miquel Payeras